ՎԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ճԱՐՏԱՐԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՄԱԼՍԱՐԱՆ (ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿ)

Կիրառական մաթեմատիկայի և ֆիզիկայի ֆակուլտետ Ընդհանուր մաթեմատիկական կրթության ամբիոն

Վ.Ս. Ջաքարյան, Յ.Մ. Խոսրովյան

ՉԱՎԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Խնդիրների շտեմարան

ԵՐԵՎԱՆ ճԱՐՏԱՐԱԳԵՏ 2014
 4SA
 519.21(076.1)

 9UA
 22.171 g7

 9
 431

Հրատարակվում է Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի 14.01.2014թ. գիտական խորհրդի նիստում հաստատված 2014թ. հրատարակչական պյանի համաձայն

Գրախոսներ՝ ֆ.մ.գ.թ., դոցենտ **Ա. Դ. Առաքելյան,** ֆ.մ.գ.թ., դոցենտ **Ի. Վ. Յովիաննիսյան**

Ձաքարյան Վ.Ս.

2 431 **ՉԱՎԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ։** Խնդիրների շտեմարան / Վ.Ս. Ձաքարյան, Յ.Մ. Խոսրովյան; ՅՊճՅ. - Եր.։ ճարտարագետ, 2014.- 64 էջ։

Շտեմարանում ընդգրկված են «Յավանականությունների տեսություն» առարկայի ծրագրային նյութերին համապատասխանող խնդիրներ, որոնք վերաբերում են դասընթացի գրեթե բոլոր բաժիններին։ Այդ խնդիրները կօգտագործվեն ինչպես միջանկյալ ստուգումների, այնպես էլ քննաշրջանի տոմսեր կազմելու համար։

> ՀՏԴ 519.21(076.1) ዓሆጉ 22.171 g7

ISBN 978-9939-72-105-7

© ճԱՐՏԱՐԱԳԵՏ 2014 © Ձաքարյան Վ.Ս. 2014

© Խոսրովյան **국.**Մ. 2014

ԲԱԺԻՆ 1. Յավանականությունների տեսության ներածություն

- **1.** a սպիտակ և b սև գնդակներ պարունակող սափորից հանում են մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ այն սպիտակ է։
- 2. Սափորից, որը պարունակում է 10 կարմիր, 5 կապույտ և 15 սպիտակ գնդակներ, հանում են մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ այն գունավոր է։
- **3.** Գտնել հավանականությունը, որ պատահականորեն ընտրած երկնիշ թիվը 7 -ի բաժանելիս կստացվի 4 մնացորդ։
- **4.** Մետաղադրամը նետում են երկու անգամ։ Գտնել հավանականությունը, որ գոնե մեկ անգամ կերևա զինանշանը։
- 5. Խորանարդը, որի բոլոր նիստերը ներկված են, բաժանում են միևնույն չափերով 1000 խորանարդիկների։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ խորանարդիկներից պատահականորեն վերցրած խորանարդիկի երկու նիստերը ներկված են։
- 6. Յեռախոսի համարը հավաքելիս բաժանորդը մոռացել է վերջին երկու թվանշանները և հիշելով միայն, որ այդ թվանշանները տարբեր են, հավաքեց դրանք պատահականորեն։ Գտնել հավանականությունը, որ հավաքվել են անհրաժեշտ թվանշանները։
- 7. Սափորում կան սև և սպիտակ գնդակներ, ընդ որում սև գնդակների քանակը երեք անգամ շատ է, քան սպիտակ-ներինը։ Սափորից հանում են մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ այն սպիտակ է։

- 8. Սափորում կա 2 սպիտակ և 8 սև գնդակներ։ Քանի՞ սպիտակ գնդակ է հարկավոր գցել սափորի մեջ, որպեսզի մեկ սպիտակ գնդակ հանելու հավանականությունը 0,99-ից փոքր չլինի։
- 9. 3 սպիտակ և 7 սև գնդակներ պարունակող սափորից հանում են երկու գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ երկուսն էլ սպիտակ են։
- Նետված է երկու խաղոսկր։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանց վրա հայտնված միավորների ա) արտադրյալը
 է; բ) արտադրյալը 4 է, իսկ գումարը՝ 5։
- **11.** Նետված է երկու խաղոսկր։ Գտնել հավանականությունը, որ ա) երկու խաղոսկրի վրա կերևան նույն թվով միավորներ։ բ) տարբեր միավորներ։
- **12.** 6 սպիտակ և 8 սև գնդակներ պարունակող արկղից պատահականորեն հանվում է 2 գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ երկուսն էլ սպիտակ են։
- **13.** 6 սպիտակ և 4 սև գնդակներ պարունակող սափորից հանվում է 3 գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ ա) հանված գնդակներից գոնե մեկը սև է; բ) հանված գնդակները սպիտակ են։
- **14.** 3 սպիտակ և 7 սև գնդակներ պարունակող սափորից հանում են 5 գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանցից երկուսը սպիտակ են, իսկ երեքը՝ սև։
- **15.** Մի արկղից, որը պարունակում է 20 էլեկտրական լամպ, որոնցից 4-ը` փչացած, պատահականորեն վերցնում են երկու լամպ։ Գտնել հավանականությունը, որ վերցրած լամ-պերը փչացած չեն։

- **16.** Վիճակախաղի 1000 տոմսերից 500-ը շահող են։ Ուսանողը գնել է վիճակախաղի երկու տոմս։ Գտնել հավանականությունը, որ երկու տոմսն էլ կլինեն շահող։
- **17.** 16 որակյալ և 4 անորակ էլեկտրական լամպեր պարունակող արկղից պատահականորեն հանում են երեք լամպ։ Գտնել հավանականությունը, որ դրանք որակյալ են։
- **18.** Արկղում կա 20 դետալ, որոնցից 5-ը խոտանված են։ Արկղից պատահականորեն հանում են 3 դետալ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված դետալների մեջ ա) չկան խոտանվածներ; բ) չկան պիտանիներ։
- **19.** Արկղում կա 10 դետալ, որոնցից միայն մեկն է անորակ։ Արկղից պատահականորեն հանում են 5 դետալ։ Գտնել հավանականությունը, որ բոլորն էլ որակյալ են։
- **20.** 3 սպիտակ և 5 սև գնդակներ պարունակող սափորից իրար հետևից հանում են բոլոր գնդակները, բացի մեկից։ Գտնել հավանականությունը, որ սափորում մնացած գնդակը սպիտակ է։
- **21.** 2 սպիտակ և 4 սև գնդակներ պարունակող սափորից իրար հետևից հանում են բոլոր գնդակները, բացի մեկից։ Գտնել հավանականությունը, որ վերջում հանած գնդակը սև է։
- **22.** Գրադարանի շարահարկի վրա դրված են 15 դասագիրք, որոնցից 5-ը՝ կազմով։ Գրադարանավարը պատահականորեն վերցնում է 3 դասագիրք։ Գտնել հավանականությունը, որ վերցրած դասագրքերից գոնե մեկը կազմով է։

- 23. Արկղում կա 5 միատեսակ արտադրանք, ընդ որում դրանցից 3-ը ներկված են։ Արկղից պատահականորեն հանում են 2 արտադրանք։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանց մեջ կլինեն ա) մեկ ներկրված արտադրանք; բ) երկու ներկրված արտադրանք; գ) գոնե մեկ ներկրված արտադրանք։
- **24.** Արկղում կա 10 դետալ, որոնցից 4-ը` անորակ։ Արկղից պատահականորեն հանում են 3 դետալ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված դետալներից գոնե մեկը անորակ է։
- **25.** Սափորում կա 4 սպիտակ և 5 սև գնդակներ։ Սափորից հանում են երկու գնդակ։ Ո՞ր պատահույթն է ավելի հավանական, հանված գնդակները լինեն նույն գույնի, թե` տարբեր գույների։
- **26.** Սափորում կա 3 սպիտակ և 7 սև գնդակներ։ Սափորից հանում են երկու գնդակ։ Ո՞ր պատահույթն է ավելի հավանական, հանված գնդակները լինեն նույն գույնի, թե` տարբեր գույների։
- **27.** Սափորում կա 3 սպիտակ և 6 սև գնդակներ։ Սափորից հանում են երկու գնդակ։ Ո՞ր պատահույթն է ավելի հավանական, հանված գնդակները լինեն նույն գույնի, թե` տարբեր գույների։
- **28.** Սափորում կա a սպիտակ և b սև գնդակներ $(a \ge 2; b \ge 2)$: Սափորից հանվում է երկու գնդակ: Ո՞ր պատահույթն է ավելի հավանական, հանված գնդակները լինեն նույն գույնի, թե` տարբեր գույների:

- **29.** Արտադրամասում աշխատում են 6 տղամարդ և 4 կին։ Նրանցից պատահականորեն ընտրում են 7 հոգու։ Գտնել հավանականությունը, որ ընտրվածների մեջ կլինեն 3 կին։
- **30.** Խմբում կա 20 ուսանող, որոնցից 6-ը` գերազանցիկներ։ Նրանցից պատահականորեն ընտրում են 8 ուսանող։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանց մեջ կա 2 գերազանցիկ։
- **31.** 5 սպիտակ և 3 սև գնդակներ պարունակող սափորից հանում են չորս գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ ա) հանված գնդակների մեջ սև և սպիտակ գնդակների թիվը հավասար է; բ) սպիտակ գնդակների թիվը ավելի է սև գնդակների թվից։
- 32. Արկղից, որը պարունակում է 5 լավորակ և 3 վատորակ էլեկտրական լամպեր, իրար հետևից, պատահականորեն հանում են երեք լամպ, ընդ որում ամեն անգամ լամպը արկղից հանելուց հետո այն կրկին վերադարձվում է արկղի մեջ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված երեք լամպերը լավորակ են։
- **33.** Մի սափորում կա 3 սպիտակ և 2 սև գնդակ, իսկ մյուսում՝ 2 սպիտակ և 2 սև գնդակ։ Յուրաքանչյուր սափորից հանում են մեկական գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ երկու գնդակները կլինեն նույն գույնի։
- **34.** 1, 2, 3, 4, 5 թվերից պատահականորեն ընտրում են մեկը, իսկ մնացած թվերից՝ երկրորդը։ Գտնել հավանականությունը, որ ա) առաջին անգամ ընտրել են կենտ թիվ; բ) երկրորդ անգամ ընտրել են կենտ թիվ; գ) երկու անգամն էլ ընտրել են կենտ թվեր։

- **35.** 1, 2, ..., 7 բնական թվերը դասավորում են պատահական ձևով։ Գտնել հավանականությունը, որ 1 և 2 թվերը կլինեն կողք կողքի, ընդ որում աճման կարգով։
- **36.** 10 տարբեր գրքեր պատահականորեն դասավորում են գրադարակում։ Գտնել հավանականությունը, որ երեք որոշակի գրքեր կլինեն իրար կողքի։
- **37.** 1, 2, ..., 7 բնական թվերը դասավորում են պատահական ձևով։ Գտնել հավանականությունը, որ 1, 2 և 3 թվերը կլինեն կողջ կողջի, ընդ որում աճման կարգով։
- **38.** 8 տարբեր գրքեր պատահականորեն դասավորում են գրադարակում։ Գտնել հավանականությունը, որ երեք որոշակի գրքեր կլինեն իրար կողքի։
- **39.** 10 կապույտ և 8 կարմիր գնդակներ պարունակող արկղից պատահականորեն հանում են երկու գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված գնդակները տարբեր գույնի են։
- **40.** Արկղից, որը պարունակում է 8 սպիտակ և 6 սև գնդակներ, հաջորդաբար հանում են երկու գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ երկրորդ գնդակը կլինի սպիտակ։
- **41.** Գտնել հավանականությունը, որ պատահականորեն ընտրված տարվա հունվար ամսում կլինի չորս կիրակի։
- **42.** Գտնել հավանականությունը, որ պատահականորեն ընտրված տարում փետրվարի 28-ը և մարտի 8-ը կլինեն կիրակի։

- **43.** Արկղից, որը պարունակում է 5 սպիտակ և 3 կարմիր գնդակներ, պատահականորեն հանում են վեց գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված գնդակների մեջ կա երկու կարմիր գնդակ։
- **44.** 2 սպիտակ, 3 սև և 5 կարմիր գնդակներ պարունակող արկղից պատահականորեն հանում են երեք գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված գնդակներից գոնե երկուսը տարբեր գույնի են։
- **45.** Արկղից, որը պարունակում է 5 լավորակ և 3 վատորակ էլեկտրական լամպեր, իրար հետևից, պատահականորեն հանում են երեք լամպ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված երեք լամպերը լավորակ են։
- **46.** Ընտանիքում կա 3 երեխա։ Ընդունելով, որ տղայի և աղջկա ծնվելու հավանականությունները նույնն է, գտնել հավանականությունը, որ ընտանիքում ա) բոլոր երեխաները տղաներ են։
- **47.** Գտնել հավանականությունը, որ պատահականորեն վերցրած երկնիշ թիվը կլինի կամ 2-ի բազմապատիկ, կամ՝ 5-ի, կամ՝ 2-ի և 5-ի միաժամանակ։
- **48.** Նետում են երկու խաղոսկր։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանցից գոնե մեկի վրա կերևա 5 միավոր։
- **49.** Գտնել մետաղադրամը մինչև 6 անգամ նետելուց 2 անգամ անընդմեջ նույն երեսի վրա ընկնելու հավանականությունը։

- **50.** Խմբի 17 ուսանողների միջև, որոնցից 8-ը աղջիկներ են, խաղարկվում է 7 տոմս։ Գտնել հավանականությունը, որ տոմս շահած ուսանողներից չորսը աղջիկներ են։
- **51.** Խմբի 25 ուսանողների միջև, որոնցից 10-ը աղջիկներ են, խաղարկվում է 5 տոմս։ Գտնել հավանականությունը, որ տոմս շահած ուսանողներից երկուսը աղջիկներ են։
- **52.** 32 խաղաթուղթ պարունակող խաղաթղթերի կապուկից պատահականորեն հանում են չորս խաղաթուղթ։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանցից գոնե մեկը մեկանոց է։
- **53.** 36 խաղաթուղթ պարունակող խաղաթղթերի կապուկից պատահականորեն հանում են երեք խաղաթուղթ։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանցից երկուսը մեկանոց են։
- **54.** 52 խաղաթուղթ պարունակող խաղաթղթերի կապուկից պատահականորեն հանում են երեք խաղաթուղթ։ Գտնել հավանականությունը, որ դրանք մեկանոց, երեքանոց և յոթանոց խաղաթղթերն են։
- **55.** 52 խաղաթուղթ պարունակող խաղաթղթերի կապուկից պատահականորեն հանում են չորս խաղաթուղթ։ Գտնել հավանականությունը, որ դրանք տարբեր գույնի և կարգի (մաստի) են։
- **56.** Ուսանողը գիտի ծրագրի 25 հարցերից 20-ը։ Գտնել հավանականությունը, որ ուսանողը գիտի քննողի կողմից նրան առաջադրված երեք հարցերը։
- **57.** Վիճակախաղի 40 տոմսերից 3-ը շահող են։ Ուսանողը գնեց վիճակախաղի հինգ տոմս։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ տոմսերից գոնե մեկը կշահի։

- 58. Ուսանողը սովորել է քննական տոմսերում ընդգրկված 60 հարցերից 50-ը։ Նա քննության ժամանակ ստանում է տոմս` կազմված երկու հարցից։ Գտնել հավանականությունը, որ դրանք իր սովորած հարցերից են։
- 59. Չորս քարտերից յուրաքանչյուրի վրա գրված է գիրք բառի մեկ տառ։ Այդ իրարից տարբեր չորս քարտերը պատահականորեն դասավորում են ձախից աջ։ Գտնել հավանականությունը, որ ա) գ տառը կլինի առաջին տեղում; բ) ք տառը կլինի ր-ից հետո; գ) կստացվի գիրք բառը։
- **60.** 39 քարտերից յուրաքանչյուրի վրա գրված է հայկական այբուբենի մեկ տառ։ Այդ 39 իրարից տարբեր քարտերից պատահականորեն մեկը մյուսի հետևից վերցնում են չորս քարտ և դասավորում ձախից աջ։ Գտնել հավանականությունը, որ կստացվի գիրք բառը։
- 61. Որքա՞ն է հավանականությունը, որ ա, բ, գ, դ, ե, զ տառերից հինգով գրված հինգ տառանոց «բառը» իր մեջ պարունակի բադ բառը («բառ» ասելով, հասկանում ենք տառերի կամայական հավաքածու, անկախ նրանից, իմաստ ունի՞ այն հայերենում, թե` ոչ)։
- **62.** Սափորում կա 2 սպիտակ և 3 սև գնդակներ։ Երկու խաղացող հերթով սափորից հանում են մեկական գնդակ։ Յաղթում է նա, ով առաջինը կհանի սպիտակ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ կհաղթի առաջին խաղացողը։
- 63. Սարքի հուսալիությունը բարձրացնելու նպատակով նրան կրկնորդում են մեկ ուրիշ ճիշտ նույն սարքի հետ։ Այդ սարքերից յուրաքանչյուրի անխափան աշխատելու հավանականությունը հավասար է 0,9-ի։ Սարքերից մեկի խափանման դեպքում անմիջապես միանում է մյուս սարքը։ Որոշել մեկը մյուսին կրկնորդող համակարգի հուսալիության հավանականությունը։

- **64.** Տուփում կա թենիսի ⁹ նոր գնդակ։ Խաղի համար տուփից վերցնում են երեք գնդակ։ Խաղից հետո դրանք դնում են տուփի մեջ։ Գտնել հավանականությունը, որ երեք խաղից հետո տուփում չխաղացված գնդակներ չեն լինի։
- 65. Խմբի 30 ուսանողներին, որոնցից երկուսը գերազանցիկ են, արտադրական պրակտիկա անցկացնելու համար հատկացվել է 15 տեղ Փարիզում, 8 տեղ Լոնդոնում և 7 տեղ Մոսկվայում։ Գտնել հավանականությունը, որ խմբի գերազանցիկները կմեկնեն նույն քաղաքը, եթե տեղերի բաժանումը կատարվում է վիճակահանությամբ։
- 66. Արկղներից մեկում կա 6 կարմիր և 4 սև գնդակներ, մյուսում՝ 7 կարմիր և 3 սև գնդակներ։ Յուրաքանչյուր արկղից պատահականորեն հանում են մեկական գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ ա) երկու գնդակներն էլ կլինեն կարմիր; բ) գնդակները կլինեն տարբեր գույների։
- 67. Արկղում կա 7 սպիտակ և 9 սև գնդակներ։ Պատահականորեն հանում են մեկ գնդակ, նայում գույնին և դնում արկղի մեջ։ Նորից արկղից պատահականորեն հանում են մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ երկու գնդակներն էլ սպիտակ են։
- 68. Երեք արկղերից յուրաքանչյուրում կա 10 դետալ։ Առաջին արկղում 2, երկրորդում 3 և երրորդում 1 դետալ խոտանված են։ Յուրաքանչյուր արկղից պատահականորեն հանում են մեկական դետալ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված դետալների մեջ չկան խոտանվածներ։

- **69.** Առաջին արկղում կա 1 սպիտակ, 2 կարմիր և 3 կապույտ գնդակներ, իսկ երկրորդ արկղում` 2 սպիտակ, 6 կարմիր և 4 կապույտ գնդակներ։ Յուրաքանչյուր արկղից հանում են մեկական գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված գնդակների մեջ չկա կապույտ գնդակ։
- 70. Առաջին արկղում կա 2 սպիտակ և 10 սև գնդակներ, երկրորդում` 8 սպիտակ և 4 սև գնդակներ։ Յուրաքանչյուր արկղից հանում են մեկական գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ ա) երկու գնդակները կլինեն սպիտակ; բ) մի գնդակը կլինի սպիտակ, իսկ մյուսը` սև։
- 71. Արկղում կա 5 սպիտակ, 4 սև և 3 կապույտ գնդակներ։ Արկղից պատահականորեն հանում են մեկ գնդակ, այնուհետև երկրորդ գնդակը, որից հետո երրորդը։ Գտնել հավանականությունը, որ առաջին անգամ հանվել է սպիտակ գնդակ, երկրորդ անգամ՝ սև իսկ երրորդ անգամ՝ կապույտ գնդակ։
- 72. Արտադրամասում կա 4 հաստոց։ Յավանականությունը, որ մեկ ժամվա ընթացքում հաստոցներից առաջինը կաշխատի անխափան 0,3 է, երկրորդ, երրորդ և չորրորդ հաստոցների համար համապատասխանաբար` 0,4, 0,7 և 0,4։ Գտնել հավանականությունը, որ մեկ ժամվա ընթացքում բոլոր չորս հաստոցները կաշխատեն անխափան։
- **73.** Յավանականությունը, որ գնորդը կոշիկի խանութում կպահանջի 41 համարի կոշիկ 0.2 է։ Գտնել հավանականությունը, որ առաջին հինգ գնորդները կպահանջեն այդ համարի կոշիկ։

- **74.** Յավանականությունը, որ գնորդը կոշիկի խանութում կպահանջի 37 համարի կոշիկ 0,25 է։ Գտնել հավանականությունը, որ առաջին չորս գնորդներից ա) ոչ մեկը չի պահանջի այդ համարի կոշիկ; բ) գոնե մեկը կպահանջի։
- **75.** Յավանականությունը, որ հրաձիգը մեկ կրակոցով կդիպչի նշանակետին 0,2 է։ Յրաձիգը կատարում է 10 կրակոց։ Գտնել հավանականությունը, որ նա գոնե մեկ անգամ կդիպչի նշանակետին։
- **76.** Ենթադրենք մեկ կրակոցով շարժվող նշանակետին դիպչելու հավանականությունը հաստատուն է և հավասար է 0,05-ի։ Քանի՞ կրակոց է հարկավոր կատարել, որպեսզի 0,75-ից ոչ պակաս հավանականությամբ կրակոցներից գոնե մեկը դիպչի նշանակետին։
- 77. Երկու հրաձիգ կրակում են նշանակետին։ Մեկ կրակոցով նշանակետին դիպչելու հավանականությունը առաջին հրաձիգի համար 0,6 է, իսկ երկրորդի համար՝ 0,9։ Գտնել հավանականությունը, որ մեկ համազարկի դեպքում նշանակետին կդիպչի հրաձիգներից միայն մեկը։
- 78. Երկու հրաձիգ կրակում են նշանակետին։ Մեկ կրակոցով նշանակետին դիպչելու հավանականությունը առաջին հրաձիգի համար 0,7 է, իսկ երկրորդի համար` 0,8։ Գտնել հավանականությունը, որ մեկ համազարկի դեպքում նշանակետին ա) կդիպչեն երկուսը; բ) կդիպչի միայն մեկը; գ) երկուսն էլ չեն դիպչի։

- 79. Երկու հրանոթից մեկ համազարկի դեպքում նշանակետին մեկ անգամ դիպչելու հավանականությունը 0,26 է։ Գտնել առաջին հրանոթով մեկ անգամ կրակելուց նշանակետին դիպչելու հավանականությունը, եթե հայտնի է, որ երկրորդ հրանոթի համար այդ հավանա-կանությունը 0,9 է։
- **80.** Յրաձիգի նշանակետին գոնե մեկ անգամ դիպչելու հավանականությունը երեք կրակոցի դեպքում 0,992 է։ Գտնել մեկ կրակոցի դեպքում նշանակետին դիպչելու հավանականությունը։
- **81.** Յրաձիգի նշանակետին գոնե մեկ անգամ դիպչելու հավանականությունը երեք կրակոցի դեպքում 0,9375 է։ Գտնել մեկ կրակոցի դեպքում նշանակետին դիպչելու հավանականությունը։
- **82.** Արտադրամասում կա 3 հաստոց։ Յավանականությունը, որ մեկ ժամվա ընթացքում առաջին հաստոցը կաշխատի անխափան 0,7 է, երկրորդ և երրորդ հաստոցների համար համապատասխանաբար` 0,4 և 0,5։ Գտնել հավանականությունը, որ մեկ ժամվա ընթացքում գոնե մեկ հաստոց կաշխատի անխափան։
- 83. Երեք իրաձիգ կրակում են նշանակետին։ Մեկ կրակոցով նշանակետին դիպչելու հավանականությունը առաջին հրաձիգի համար 0,9 է, երկրորդի համար՝ 0,8, իսկ երրորդի համար՝ 0,6։ Գտնել հավանականությունը, որ մեկ համազարկի դեպքում ա) գոնե երկու հրաձիգ կդիպչեն նշանակետին; բ) հրաձիգներից ոչ մեկը չի դիպչի նշանակետին։

- **84.** Երեք իրաձիգ կատարում են մեկական կրակոց նշանակետին։ Յավանականությունը, որ առաջին հրաձիգը կդիպչի նշանակետին 0,5 է։ Երկրորդ հրաձիգի համար այդ հավանականությունը 0,7 է, իսկ երրորդի համար` 0,8։ Գտնել հավանականությունը, որ հրաձիգներից երկուսը կդիպչեն նշանակետին։
- **85.** Երեք իրաձիգ կրակում են նշանակետին։ Մեկ կրակոցով նշանակետին դիպչելու հավանականությունը առաջին հրաձիգի համար 0,75 է։ Երկրորդ և երրորդ հրաձիգների համար այդ հավանականությունը համապատասխանաբար 0,8 և 0,9 է։ Գտնել հավանականությունը, որ մեկ համազարկի դեպքում ա) նշանակետին կդիպչեն բոլոր երեք հրաձիգները; բ) նշանակետին կդիպչի գոնե մեկ հրաձիգ։
- **86.** Էլեկտրական շղթայում հաջորդաբար միացված են իրարից անկախ աշխատող 3 տարր։ Առաջին, երկրորդ և երրորդ տարրերի աշխատելու հավանականությունները համապատասխանաբար հավասար են 0,1-ի, 0,15-ի, և 0,2-ի։ Գտնել հավանականությունը, որ շղթայում հոսանք չի լինի։
- 87. Կամուրջը քանդելու համար բավական է մեկ ավիացիոն ռումբ։ Գտնել հավանականությունը, որ կամուրջը կքանդվի, եթե նրա վրա գցենք 4 ռումբ, որոնց կամրջին դիպչելու հավանականությունները համապատասխանաբար հավասար են 0,3-ի, 0,4-ի, 0,6-ի և 0,7-ի։
- 88. Յինգիարկանի շենքի առաջին հարկում վերելակ մտան երեք ուղևոր։ Գտնել հավանականությունը, որ յուրաքանչյուր հարկում վերալակից դուրս կգա մեկից ոչ ավելի ուղևոր, ենթադրելով, որ ցանկացած հարկում նրանցից յուրաքանչյուրի` վերելակից դուրս գալու հավանականությունը նույնն է։

- **89.** 10 ուսանող պայմանավորվում են գնալ 10 վագոնից կազմված որոշակի գնացքով, բայց թե ո՞ր վագոնով, չէին պայմանավորվել։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանցից ոչ մեկը չի հանդիպի մյուսներից ոչ մեկին։
- 90. 4 աղջիկներից և 4 տղաներից կազմված խումբը պատահական ձևով բաժանվում է երկու հավասար մասի։ Գտնել հավանականությունը, որ յուրաքանչյուր մասում տղաների և աղջիկների թիվը նույնն է։
- 91. 52 խաղաթուղթ պարունակող խաղաթղթերի կապուկը կամայական ձևով բաժանում են երկու հավասար մասի։ Գտնել հավանականությունը, որ յուրաքանչյուր մասում կլինի երկու մեկանոց։
- 92. 10 աղջիկներից և 10 տղաներից կազմված խումբը պատահական ձևով բաժանվում է երկու հավասար մասի։ Գտնել հավանականությունը, որ յուրաքանչյուր մասում տղաների և աղջիկների թիվը նույնն է։
- 93. Արկղում կա 10 դետալ։ Դրանցից չորսը պատրաստվել են առաջին, երկուական` երկրորդ, երրորդ և չորրորդ արտադրամասերում։ Արկղից պատահականորեն վերցնում են 6 դետալ։ Գտնել հավանականությունը, որ դրանցից երեքը պատրաստվել են առաջին արտադրամասում, երկուսը` երկրորդ արտադրամասում և մեկը` երրորդ արտադրամասում։
- **94.** Վիճակախաղի մեկ տոմսով շահելու հավանականությունը $\frac{1}{7}$ է: Ունենալով վիճակախաղի տոմս, ինչպիսին է հավանականությունը շահել ա) բոլոր հինգ տոմսերով; բ) ոչ մի տոմսով; գ) գոնե մեկ տոմսով։

- 95. Ենթադրելով, որ շախմատիստի համար յուրաքնչյուր պարտիայում խաղի ելքերը (հաղթանակ, ոչ ոքի, պարտություն) հավասարահավանական են, գտնել հավանականությունը, որ նա չորս պարտիաներից ա) չի պարտվի ոչ մեկում; բ) կպարտվի գոնե մեկում։
- 96. Ուսանողը 3 տեղեկագրքերում փնտրում է իրեն հարկավոր բանաձևը։ Յավանականությունը, որ այն առաջին, երկրորդ և երրորդ տեղեկագրքերում է համապատասխանաբար 0,6, 0,7 և 0,8 է։ Գտնել հավանականությունը, որ բանաձևը ա) միայն մեկ տեղեկագրքում է; բ) միայն երկու տեղեկագրքում է; գ) բոլոր երեք տեղեկագրքերում է։
- 97. 10 ուսանող, որոնցից երկուսը աղջիկներ են, պատահական ձևով շարք են կանգնում։ Գտնել հավանականությունը, որ աղջիկների միջև կանգնած կլինեն երեք տղա։
- 98. 10 ուսանող, որոնցից երկուսը աղջիկներ են, պատահական ձևով շարք են կանգնում։ Գտնել հավանականությունը, որ աղջիկների միջև կանգնած կլինեն երկու տղա։
- 99. 10 ուսանող, որոնցից երկուսը աղջիկներ են, պատահական ձևով նստում են կլոր սեղանի շուրջ։ Գտնել հավանականությունը, որ աղջիկների միջև կնստեն երեք տղա։
- **100.** 10 ուսանող, որոնցից երկուսը աղջիկներ են, պատահական ձևով նստում են կլոր սեղանի շուրջ։ Գտնել հավանականությունը, որ աղջիկների միջև կնստեն երկու տղա։
- 101. Շախմատի մրցումներին մասնակցում են 18 շախմատիստ, որոնցից երկուսը գրոսմայստեր են, իսկ մյուսները՝ վարպետներ։ Վիճակահանությամբ նրանց բաժանում են երկու խմբի՝ յուրաքանչյուրում 9 շախմատիստ։ Գտնել հավանականությունը, որ գրոսմայստերները կխաղան տարբեր խմբերում։

- 102. Շախմատի մրցումներին մասնակցում են 20 շախմատիստ, որոնցից չորսը գրոսմայստեր են, իսկ մյուսները՝ վարպետներ։ Վիճակահանությամբ նրանց բաժանում են երկու խմբի՝ յուրաքանչյուրում 10 շախմատիստ։ Գտնել հավանականությունը, որ յուրաքանչյուր խմբում կխաղա երկու գրոսմայստեր։
- 103. Չորս որսորդ պայմանավորվում են կրակել որսին որոշակի հաջորդականությամբ։ Յաջորդ որսորդը կրակում է միայն նախորդի վրիպելուց հետո։ Նշանակետին դիպչելու հավանականությունը որսորդներից յուրաքանչյուրի համար նույնն է և հավասար է 0,8-ի։ Գտնել հավանականությունը, որ կկատարվի ա) մեկ կրակոց; բ) երկու կրակոց; գ) երեք կրակոց; դ) չորս կրակոց։
- 104. Ֆուտբոլի առաջնությանը մասնակցում են 18 թիմ, որոնցից 5-ը բարձր կարգի են։ Վիճակահանությամբ այդ թիմերը բաժանվում են երկու խմբի` յուրաքանչյուրում 9 թիմ։ Գտնել հավանականությունը, որ ա) բարձր կարգի 5 թիմերից երկուսը կխաղան մի խմբում, երեքը` մյուսում; բ) բարձր կարգի 5 թիմերը կխաղան միևնույն խմբում։
- **105.** Իրարից a հեռավորության վրա գտնվող զուգահեռ ուղիղներով բաժանված հարթության վրա պատահականորեն նետում են R շառավղով $\left(R < \frac{a}{2}\right)$ մետաղադրամ։ Գտնել հավանականությունը, որ մետաղադրամը չի հատի ոչ մի ուղիդ։
- **106.** Գտնել հավանականությունը, որ տրված շրջանի վրա պատահականորեն նետած կետը կընկնի նրան ներգծած քառակուսու ներսում։

- **107.** Գտնել հավանականությունը, որ տրված շրջանի վրա պատահականորեն նետած կետը կընկնի նրան ներգծած կանոնավոր եռանկյան ներսում։
- **108.** $x^2 + y^2 = 4x$ շրջանագծով սահմանափակված շրջանի մեջ պատահականորեն նետում են կետ։ Գտնել հավանականությունը, որ այն կընկնի $x^2 + y^2 = 2x$ շրջանագծով սահմանափակված շրջանի ներսում։
- **109.** Պատահականորեն վերցված է երկու դրական թիվ` x և y, որոնցից յուրաքանչյուրը չի գերազանցում 1-ին։ Գտնել հավանականությունը, որ x+y գումարը չի գերազանցի 1-ը, իսկ արտադրյալը փոքր չէ 0.09-ից։
- **110.** Պատահականորեն վերցված են երկու դրական թվեր` x և y, որոնցից յուրաքանչյուրը չի գերազանցում 2-ին։ Գտնել հավանականությունը, որ xy արտադրյալը մեծ չէ 1-ից, իսկ քանորդը` 2-ից։
- **111.** Պատահականորեն վերցրած երկու դրական թվից յուրաքանչյուրը չի գերազանցում 1-ին։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ թվերի գումարը չի գերազանցի 1-ը, իսկ արտադրյալը` $\frac{2}{9}$ -ը։
- **112.** [0;2] հատվածի վրա պատահականորեն նետված են x և y թվերը։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ թվերը կբավարարեն $x^2 \le 4y \le 4x$ անհավասարություններին։

- **113.** A(-1;0), B(-1;5), C(2;5) և D(2;0) գագաթներով ուղղանկյան մեջ գցված է կետ։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ կետի կոորդինատները կբավարարեն $x^2+1 \le y \le x+3$ անհավասարություններին։
- **114.** A(-2;0), B(-2;5), C(1;5) և D(1;0) գագաթներով ուղղանկյան մեջ գցված է կետ։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ կետի կոորդինատները կբավարարեն $x^2+1 \le y \le 3-x$ անհավասարություններին։
- **115.** L երկարության AB հատվածի վրա պատահականորեն դրված են M և N կետերը, ընդ որում, $AM \leq AN$ ։ Գտնել հավանականությունը, որ MN հատվածի երկարությունը կլինի փոքր $\frac{L}{2}$ -ից։
- **116.** L երկարության հատվածի վրա պատահականորեն դր- ված են M և N կետերը։ Գտնել հավանականությունը, որ $M\!N$ հատվածի երկարությունը կլինի փոքր $\frac{L}{2}$ -ից։
- **117.** L երկարության AB հատվածի վրա պատահականորեն դրված են M և N կետերը։ Գտնել հավանականությունը, որ MN հատվածի երկարությունը կլինի փոքր, քան A կետի հեռավորությունը իրեն ամենամոտ դրված կետից։
- **118.** L երկարության հատվածի վրա դրված են երկու կետ։ Գտնել հավանականությունը, որ ստացված երեք հատվածներից կարելի է կառուցել եռանկյուն։

- **119.** L երկարության հատվածի վրա դրված են երկու կետ։ Գտնել հավանականությունը, որ ստացված երեք հատվածներից յուրաքնչյուրի երկարությունը չի գերազանցի $\frac{L}{2}$ -ը։
- **120.** [-1;1] հատվածի վրա պատահականորեն դրված են երկու կետ, որոնց կոորդինատներն են p և q: Գտնել հավանականությունը, որ $x^2 + px + q = 0$ հավասարումը կունենա իրական արմատներ։
- **121.** R շառավղով շրջանագծի վրա պատահականորեն դրված են A , B , C կետերը։ Գտնել հավանականությունը, որ ABC եռանկյունը սուրանկյուն է։
- 122. Երկու ուսանող պայմանավորվել են հանդիպել որոշակի վայրում օրվա 12 և 13 ժամերի միջև։ Առաջին եկողը սպասում է երկրորդին 15 րոպե, որից հետո` հեռանում։ Գտնել հավանականությունը, որ հանդիպումը կկայանա, եթե յուրաքանչյուր ուսանող պատահական է ընտրում իր գալու ակնթարթը (12-ից մինչև 13-ը ժամերի միջակայքում)։
- 123. 3 գնդակ պարունակող սափորի մեջ գցում են սպիտակ գնդակ, որից հետո հանվում է մեկը։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված գնդակը կլինի սպիտակ, եթե գնդակների սկզբնական պարունակության մասին բոլոր հնարավոր ենթադրությունները հավասարահնարավոր են (ըստ գույնի)։

- **124.** *n* գնդակ պարունակող սափորի մեջ գցում են սպիտակ գնդակ, որից հետո հանվում է մեկը։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված գնդակը կլինի սպիտակ, եթե գնդակների սկզբնական պարունակության մասին բոլոր հնարավոր ենթադրությունները հավասարահնարավոր են (ըստ գույնի)։
- **125.** Առաջին սափորում կա 5 սպիտակ և 5 սև գնդակ, իսկ երկրորդում՝ 3 սպիտակ և 2 սև գնդակ։ Առաջին սափորից մեկ գնդակ գցում են երկրորդ սափորի մեջ, որից հետո երկրորդ սափորից հանում են մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված գնդակը սև է։
- 126. Առաջին սափորում կա 5 սպիտակ և 10 սև գնդակ, իսկ երկրորդում՝ 3 սպիտակ և 7 սև գնդակ։ Երկրորդ սափորից մեկ գնդակ գցում են առաջին սափորի մեջ, որից հետո առաջին սափորից հանում են մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված գնդակը սպիտակ է։
- 127. Ունենք 3 միատեսակ սափոր։ Առաջին սափորում կա 2 սպիտակ և 3 սև գնդակ, երկրորդ սափորում` 4 սպիտակ և 2 սև գնդակ, իսկ երրորդ սափորում` միայն սպիտակ գնդակներ։ Պատահականորեն ընտրված սափորից հանում են մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ գնդակը սպիտակ է։
- 128. Ունենք 3 միատեսակ սափոր։ Առաջին սափորում կա 5 սպիտակ և 3 կարմիր գնդակ, երկրորդում` 4 սպիտակ և 4 կարմիր գնդակ, երրորդում` 8 սպիտակ գնդակ։ Պատահականորեն ընտրված սափորից հանում են մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ այն կարմիր է։

- 129. Քննություն հանձնող խմբի ուսանողներից 5-ը գերազանցիկներ են, 10-ը՝ լավ սովորողներ և 15-ը՝ թույլ ուսանողներ։ Գերազանցիկը միշտ ստանում է «գերազանց» գնահատական, լավ ուսանողը՝ «գերազանց» և «լավ», թույլ ուսանողը՝ «լավ», «բավարար» և «անբավարար»։ Գտնել հավանականությունը, որ խմբի պատահականորեն ընտրված ուսանողը կստանա ա) «գերազանց»; բ) «լավ»։
- **130.** 3 սպիտակ և 7 սև գնդակներ պարունակող սափորից մեկ գնդակ կորել է։ Դրանից հետո սափորից հանում են մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված գնդակը սպիտակ է։
- 131. Ունենք դետալների երկու խմբաքանակ։ Առաջին խմբաքանակում կա 12 դետալ, երկրորդում՝ 10 դետալ, ընդ որում յուրաքանչյուր խմբաքանակում մեկական դետալ անորակ է։ Առաջին խմբաքանակից մեկ դետալ տեղափոխվում է երկրորդ խմբաքանակի մեջ, այնուհետև երկրորդ խմբաքանակից հանվում է մեկ դետալ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված դետալն անորակ է։
- 132. Բուրգում կա 5 հրացան, որոնցից 3-ը օժտված են օպտիկական նշանառությամբ։ Յավանականությունը, որ հրաձիգը կխոցի թիրախը օպտիկական նշանառությամբ օժտված հրացանով կրակելիս 0,95 է, առանց օպտիկական նշանառության հրացանի համար այդ հավանականությունը 0,7 է։ Գտնել հավանականությունը, որ թիրախը կխոցվի, եթե հրաձիգը պատահական վերցրած հրացանից կատարի մեկ կրակոց։
- **133.** Ունենք դետալների երեք խմբաքանակ։ Դրանցից մեկում դետալների $\frac{2}{3}$ -ը անորակ են, իսկ մյուս երկու խմբա-

- քանակում դետալները որակյալ են։ Գտնել հավանականությունը, որ պատահական խմբաքանակից վերցրած մեկ դետալը կլինի անորակ։
- 134. Ունենք դետալների երկու խմբաքանակ։ Առաջին խմբաքանակում կա 11 դետալ, որոնցից մեկը անորակ է, իսկ երկրորդում՝ 9 դետալ, որոնցից երկուսը՝ անորակ։ Առաջին խմբաքանակից մեկ դետալ տեղափոխվում է երկրորդ խմբաքանակից հանվում է մեկ դետալ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված դետալն անորակ է։
- 135. Խանութում եղած էլեկտրական լամպերի 45% -ը ստացվել է առաջին գործարանից, 40% -ը` երկրորդ գործարանից, իսկ 15% -ը` երրորդ գործարանից։ Առաջին գործարանում պատրաստված էլեկտրական լամպերի 70% -ը որակյալ է, երկրորդ և երրորդ գործարանների համարայն համապատասխանաբար 80% և 81% է։ Գտնել հավանականությունը, որ խանութից գնված էլեկտրական լամպը կլինի որակյալ։
- 136. Արկղում եղած էլեկտրական լամպերի 40% -ը պատրաստվել է առաջին գործարանում, 30% -ը` երկրորդ գործարանում, 20% -ը` երրորդ գործարանում և 10% -ը` չորրորդ գործարանում։ Յայտնի է, որ առաջին գործարանում պատրաստված էլեկտրական լամպերի 0,1% -ը անորակ է։ Երկրորդ, երրորդ և չորրորդ գործարաններում պատրաստված էլեկտրական լամպերի համար այն կազմում է համապատասխանաբար 0,2% , 0,25% և 0,5% ։ Գտնել հավանականությունը, որ արկղից պատահականորեն հանված էլեկտրական լամպը կլինի անորակ։

- 137. Արկղում եղած էլեկտրական լամպերի 20% -ը պատրաստվել է առաջին գործարանում, 30% -ը` երկրորդ գործարանում, իսկ 50% -ը` երրորդ գործարանում։ Յայտնի է, որ առաջին գործարանում պատրաստված էլեկտրական լամպերի 0,2% -ը անորակ է։ Երկրորդ և երրորդ գործարաններում պատրաստված էլեկտրական լամպերի համար այն կազմում է համապատասխանաբար 0,3% և 0,1% ։ Գտնել հավանականությունը, որ արկղից պատահականորեն հանված էլեկտրական լամպը կլինի անորակ։
- 138. Առաջին սափորում կա 10 գնդակ, որոնցից 8-ը սպիտակ են, երկրորդ սափորում` 20 գնդակ, որոնցից 4-ը սպիտակ։ Յուրաքանչյուր սափորից պատահականորեն հանվում է մեկական գնդակ, իսկ հետո` երկու գնդակից պատահականորեն վերցրել են մեկը։ Գտնել հավանականությունը, որ վերցրած գնդակը սպիտակ է։
- 139. Առաջին սափորում կա 8 գնդակ, որոնցից 6-ը սպիտակ են, երկրորդ սափորում` 12 գնդակ, որոնցից 4-ը սպիտակ։ Յուրաքանչյուր սափորից պատահականոերն հանվում է մեկական գնդակ, իսկ հետո` այդ երկու գնդակից պատահականորեն վերցնում են մեկը։ Գտնել հավանականությունը, որ վերցրած գնդակը սպիտակ է։
- **140.** Առաջին սափորում կա 2 սպիտակ և 4 սև գնդակ, իսկ երկրորդում՝ 3 սպիտակ և 1 սև գնդակներ։ Առաջին սափորից երկրորդի մեջ են գցում 2 գնդակ, որից հետո երկրորդ սափորից հանվում է մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ այն սպիտակ է։

- **141.** Երեք սափորից յուրաքանչյուրում կա 4 սպիտակ և 6 սև գնդակ։ Առաջին սափորից մեկ գնդակ գցում են երկրորդ սափորի մեջ, որից հետո երկրորդ սափորից մեկ գնդակ գցում՝ երրորդի մեջ։ Գտնել հավանականությունը, որ երրորդ սափորից հանված գնդակը կլինի սպիտակ։
- **142.** Մի սափորում կա 10 սպիտակ և 6 սև գնդակ, մյուսում` 7 սպիտակ և 9 սև գնդակ։ Պատահականորեն ընտրված սափորից հանում են երկու գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ երկուսն էլ սպիտակ են։
- 143. Արկղում կա թենիսի 15 գնդակ, որոնցից 9-ը նոր են։ Առաջին խաղի համար պատահականորեն վերցնում են 3 գնդակ, որոնք խաղից հետո վերադարձվում են արկղի մեջ։ Երկրորդ խաղի համար նույնպես վերցնում են 3 գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ երկրորդ խաղի համար վերցրած գնդակները նոր են։
- 144. Արկղում կա թենիսի 10 գնդակ, որոնցից 7-ը նոր են։ Առաջին խաղի համար պատահականորեն վերցնում են 2 գնդակ, որոնք խաղից հետո վերադարձվում են արկղի մեջ։ Երկրորդ խաղի համար նույնպես վերցնում են 2 գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ երկրորդ խաղի համար վերցրած գնդակները նոր են։
- 145. Երեք միատեսակ սափորներից առաջինում կա 20 սպիտակ գնդակ, երկրորդում՝ 10 սպիտակ և 10 սև գնդակ, երրորդում՝ 20 սև գնդակ։ Պատահականորեն ընտրված սափորից հանվել է սպիտակ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ այն հանվել է առաջին սափորից։

- **146.** Երկաթուղային կայարանում կա 3 տոմսարկղ։ Յավանականությունը, որ ուղևորը տոմս կվերցնի առաջին տոմսարկղից, հավասար է $\frac{1}{2}$ -ի, երկրորդից` $\frac{1}{3}$ -ի, երրորդից` $\frac{1}{6}$ -ի։ Յավանականությունը, որ առաջին, երկրորդ և երրորդ տոմսարկղերում տոմսեր չեն լինի համապատասխանաբար հավասար են $\frac{1}{5}$ -ի, $\frac{1}{6}$ -ի և $\frac{1}{8}$ -ը։ Ուղևորը մոտենում է տոմսարկղերից մեկին և վերցնում է տոմս։ Գտնել հավանականությունը, որ նա մոտեցել է առաջին տոմսարկղին։
- 147. Բուրգում կա 10 հրացան, որոնցից 4-ը՝ օպտիկական նշանառությամբ։ Յավանականությունը, որ հրաձիգը կխոցի թիրախը օպտիկական նշանառությամբ հրացանով կրակելիս հավասար է 0,95-ի, առանց օպտիկական նշանառությամբ հրացանի համար այդ հավանականությունը 0,8 է։ Յրաձիգը պատահականորեն վերցրած հրացարանով կրակելիս խոցեց թիրախը։ Ո՞րն է հավանական՝ հրաձիգը կրակել է օպտիկական նշանառությամբ հրացանից, թե՝ առանց օպտիկական նշանառությամ։
- 148. Խճուղով, որտեղ գտնվում է բենզալցակայանը, ընթացող բեռնատար ավտոմեքենաների թիվը հարաբերում է մարդատար ավտոմեքենաների թվին, ինչպես 3:2։ Յավանականությունը, որ կլիցքավորվի բեռնատար մեքենան 0,1 է, իսկ մարդատար մեքենայի համար այդ հավանականությունը 0,2 է։ Լիցքավորման համար բենզակայանին մոտեցավ մեքենան։ Գտնել հավանականությունը, որ այն բեռնատար է։

- 149. Երկու հրաձիգ միաժամանակ կրակում են նշանակետին։ Մեկ կրակոցով նշանակետին դիպչելու հավանականությունը առաջին հրաձիգի համար 0,2 է, իսկ երկրորդի համար՝ 0,6։ Կատարվել է մեկ համազարկ և հրաձիգներից միայն մեկն է դիպել նշանակետին։ Գտնել հավանականությունը, որ վրիպել է առաջին հրաձիգը։
- **150.** Երկու հրաձիգ միաժամանակ կրակում են նշանակետին։ Մեկ կրակոցով նշանակետին դիպչելու հավանականությունը առաջին հրաձիգի համար 0,2 է, իսկ երկրորդի համար՝ 0,1: Կատարվել է մեկ համազարկ և հրաձիգներից միայն մեկն է դիպել նշանակետին։ Ինչքա՞ն է հավանական, որ նշանակետին դիպել է երկրորդ հրաձիգը։
- **151.** Ունենք 10 միատեսակ սափոր, որոնցից 9-ում յուրաքանչյուրի մեջ կա 2 սպիտակ և 2 սև գնդակ, իսկ մեկում՝ 5 սպիտակ և 1 սև գնդակ։ Պատահականորեն ընտրված սափորից հանում են մեկ գնդակ, որը սպիտակ է լինում։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ գնդակը հանված է այն սափորից, որում կար 5 սպիտակ գնդակ։
- 152. Արկղում եղած էլեկտրական լամպերի 20% -ը պատրաստվել են առաջին գործարանում, 30% -ը՝ երկրորդ գործարանում, իսկ 50% -ը՝ երրորդ գործարանում։ Յայտնի է, որ առաջին գործարանում պատրաստված էլեկտրական լամպերի 0,2% -ը անորակ են, երկրորդ և երրորդ գործարաններում պատրաստված էլեկտրական լամպերի համար այն կազմում է համապատասխանաբար 0,3% և 0,7%: Արկղից պատահականորեն հանված էլեկտրական լամպը անորակ է։ Գտնել հավանականությունը, որ այն պատրաստվել է առաջին գործարանում։

- **153.** Արկղում կա 7 կրակվառիչ, որոնց մեջ կարող են լինել անորակներ։ Պարզվեց, որ արկղից վերցրած կրակվառիչը որակյալ է։ Գտնել հավանականությունը, որ այն արկղում եղած կրակվառիչներից միակ որակյալն էր։
- **154.** Արկղում 5 էլեկտրական լամպ կա, որոնց մեջ կարող են լինել անորակներ։ Պարզվեց, որ արկղից վերցրած էլեկտրական լամպը որակյալ է։ Գտնել հավանականությունը, որ արկղում մնացել է ընդամենը մեկ որակյալ էլեկտրական լամպ։
- 155. Ունենք 12 միատեսակ սափոր, որոնցից 6-ում յուրաքանչյուրի մեջ կա 3 սպիտակ և 4 սև գնդակ, 3-ում յուրաքանչյուրի մեջ կա 2 սպիտակ և 8 սև գնդակ, 2-ում յուրաքանչյուրի մեջ կա 6 սպիտակ և 1 սև գնդակ, 1-ում 4 սպիտակ և 3 սև գնդակ։ Պատահականորեն ընտրված սափորից հանում են մեկ գնդակ, որը սպիտակ է լինում։ Գտնել հավանականությունը, որ այն հանվել է այն սափորից, որում կար մեկ սև գնդակ։
- 156. Խմբի 10 ուսանողից 3-ը քննությանը պատրաստվել են գերազանց, 4-ը՝ լավ, 2-ը՝ բավարար, իսկ 1-ը՝ վատ։ Գերազանց պատրաստված ուսանողը կարող է պատասխանել ծրագրի բոլոր 20 հարցին, լավ պատրաստված ուսանողը՝ 16 հարցի, բավարար պատրաստված ուսանողը՝ 5 հարցի։ Քննության է մտնում ուսանողը և պատասխանում է տոմսի բոլոր հարցերին։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ ուսանողը ա) քննությանը գերազանց պատրաստված ուսանողներից է; բ) քննությանը վատ պատրաստված ուսանողն է։

- 157. Առաջին սափորում կա 2 կապույտ և 6 կարմիր գնդակ, երկրորդ սափորում՝ 4 կապույտ և 2 կարմիր։ Առաջին սափորից պատահականոերն վերցնում են 2 գնդակ և տեղափոխում երկրորդ սափորի մեջ, որից հետո երկրորդ սափորից հանում են մեկ գնդակ։ ա) Գտնել հավանականությունը, որ այդ գնդակը կապույտ է; բ) ենթադրենք, որ երկրորդ սափորից հանված գնդակը կապույտ է։ Գտնել հավանականությունը, որ առաջին սափորից երկրորդի մեջ տեղափոխված երկու գնդակները կապույտ են։
- 158. Սափորում կա մեկ գնդակ, որի մասին հայտնի է, որ այն կամ սպիտակ է, կամ սև։ Սափորի մեջ գցում են մեկ սպիտակ գնդակ, որից հետո հանում մեկ գնդակ։ Պարզվեց, որ այն սպիտակ է։ Գտնել հավանականությունը, որ սափորում մնացած գնդակը սպիտակ է։
- **159.** Սափորից, որում կա 6 սպիտակ և 4 սև գնդակ, մեկ գնդակ կորել է։ Սափորից հանում են 2 գնդակ, և պարզվում է, որ երկուսն էլ սպիտակ են։ Գտնել հավանականությունը, որ սափորից կորել էր սպիտակ գնդակը։
- 160. Երկու սափորից առաջինում կա 8 սպիտակ և 6 սև գնդակ, երկրորդում՝ 10 սպիտակ և 4 սև գնդակ։ Պատահականորեն ընտրված սափորից հանում են մեկ գնդակ։ Պարզվեց, որ այն սպիտակ է։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ նույն սափորից հանված երկրորդ գնդակը նույնպես կլինի սպիտակ։
- **161.** Երկու սափորից առաջինում կա 6 սպիտակ և 4 սև գնդակ, երկրորդում՝ 5 սպիտակ և 7 սև գնդակ։ Պատա-հականորեն ընտրված սափորից հանում են մեկ գնդակ։ Պարզվեց, որ այն սպիտակ է։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ նույն սափորից հանված երկրորդ գնդակը նույնպես կլինի սպիտակ։

- **162.** Մետաղադրամը նետում են 10 անգամ։ Գտնել հավանականությունը, որ զինանշանը կերևա երկու անգամ։
- **163.** Մետաղադրամը նետում են 6 անգամ։ Գտնել հավանականությունը, որ զինանշանը կերևա ամենաշատը 3 անգամ։
- **164.** Յավասարաուժ երկու շախմատիստ շախմատ են խաղում։ Π° րն է ավելի հավանական ա) շահել 1 խաղ 2-ից, թե $^{\circ}$ 2-ը՝ 4-ից; բ) շահել 2-ից ոչ քիչ խաղ 4-ից, թե $^{\circ}$ 3-ից ոչ քիչ խաղ 5-ից։ Ω_{5} -ոքիները հաշվի չեն առնվում։
- **165.** Մետաղադրամը նետում են 5 անգամ։ Գտնել հավանականությունը, որ զինանշանը կերևա ա) 2-ից ավելի քիչ անգամ։ p) 3-ից ոչ քիչ անգամ։
- **166.** Խմբում կա 20 տղա և 10 աղջիկ։ Դասախոսի կողմից տրված երեք հարցից յուրաքանչյուրին պատասխանել են մեկական ուսանող։ Գտնել հավանականությունը, որ այդ հարցերին պատասխանել են երկու տղա և մեկ աղջիկ։
- **167.** Ինչ-որ արտադրության արտադրանք պարունակում է 5% խոտան։ Գտնել հավանականությունը, որ պատահականորեն վերցրած հինգ արտադրանքից երկուսը կլինեն խոտան։
- 168. Բնակարանում կա 10 էլեկտրական լամպ։ Յուրաքանչյուր էլեկտրական լամպի համար հավանականությունը, որ այն մեկ տարվա ընթացքում չի փչանա, հավասար է p: Գտնել հավանականությունը, որ ա) մեկ տարվա ընթացքում գոնե մեկ լամպ կփչանա; բ) մեկ տարվա ընթացքում կփչանա մեկ լամպ; գ) մեկ տարվա ընթացքում կփչանա երկու լամպ։

- **169.** Բնակարանում կա 4 էլեկտրական լամպ։ Յուրաքանչյուր էլեկտրական լամպի համար հավանականությունը, որ այն կաշխատի մեկ տարի, $\frac{5}{6}$ է։ Գտնել հավանականությունը, որ մեկ տարվա ընթացքում հարկ կլինի փոխել երկուսից ոչ պակաս էլեկտրական լամպ։
- **170.** AB հատվածը C կետով բաժանված է 2:1 հարաբերությամբ։ Այդ հատվածի վրա պատահականորեն նետված են 4 կետ։ Գտնել հավանականությունը, որ դրանցից երկուսը կընկնեն C-ից ձախ, երկուսը` աջ։ Ենթադրվում է, որ կետը հատվածի վրա ընկնելու հավանականությունը համեմատական է հատվածի երկարությանը և կախված չէ նրա դիրքից։
- **171.** Յամարելով, որ տղա և աղջիկ ծնվելու հավանականությունները նույնն են, գտնել հավանականությունը, որ 10 նորածիններից 6-ը տղաներ են։
- 172. Ընտանիքում կա 6 երեխա։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանցից երկուսից ոչ պակասը աղջիկներ են։ Ենթադրվում է, որ տղա և աղջիկ ծնվելու հավանականությունները նույնն են։
- 173. Բույսի սերմի ծնելիությունը կազմում է 90%: Գտնել հավանականությունը, որ չորս ցանված սերմերից կծլեն ա) երեքը; բ) ամենաքիչը երեքը։
- **174.** Բույսի սերմի ծնելիությունը կազմում է 70% ։ Գտնել հավանականությունը, որ 10 ցանված սերմերից կծլեն ա) ութը; բ) ամենաքիչը ութը։

- 175. Տաքսիների պարկում կա 12 մեքենա։ Նրանցից յուրաքանչյուրի համար գիծ դուրս գալու հավանականությունը հավասար է 0,8-ի։ Գտնել հավանականությունը, որ տաքսիների պարկը կաշխատի նորմալ, եթե դրա համար անհրաժեշտ է, որ գիծ դուրս գան 8-ից ոչ պակաս մեքենա։
- 176. Յավանականությունը, որ մեկ տարվա ընթացքում կպահանջվի վերանորոգել հեռուստացույցը, հավասար է 0,2-ի։ Գտնել հավանականությունը, որ մեկ տարվա ընթացքում 6 հեռուստացույցից ա) կպահանջվի վերանորոգել մեկից ոչ ավելի հեռուստացույց; բ) գոնե մեկ հեռուստացույց չի պահանջվի վերանորոգել։
- 177. Խանութ մտան 8 հաճախորդ։ Յավանականությունը, որ նրանցից յուրաքանչյուրը խանութից դուրս կգա գնում-ներ կատարած, հավասար է 0,3-ի։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանցից երեքը խանութից դուրս կգա գնումներ կատարած։
- 178. Խանութ մտան 4 հաճախորդ։ Յավանականությունը, որ նրանցից յուրաքանչյուրը խանութից դուրս կգա գնում-ներ կատարած, հավասար է 0,4-ի։ Գտնել հավանականությունը, որ նրանցից գոնե երեքը խանութից դուրս կգան գնումներ կատարած։
- 179. Չորս արկղերից յուրաքանչյուրում կա 5 սպիտակ և 15 սև գնդակներ։ Յուրաքանչյուր արկղից հանվում է մեկ գնդակ։ Գտնել հավանականությունը, որ հանված գնդակներից երկուսը սպիտակ են, երկուսը՝ սև։

- **180.** Երկու հոգուց յուրաքանչյուրը նետում է մետաղադրամը 3 անգամ։ Գտնել հավանականությունը, որ երկուսի մոտ էլ երևացող զինանշանների թիվը կլինի նույնը։
- **181.** Խաղոսկրը 15 անգամ նետելիս, որոշել 6 թվի երևումների ամենահավանական թիվը։
- **182.** Մեկ կրակոցով նշանակետին դիպչելու հավանականությունը հավասար է 0,2 -ի։ Գտնել նշանակետին դիպչելու ամենահավանական թիվը 14 կրակոցի ժամանակ։
- **183.** Յավանականությունը, որ ուղևորը կուշանա գնացքից հավասար է 0,02-ի։ Գտնել 855 ուղևորներից գնացքից ուշացողների ամենահավանական թիվը։
- **184.** Մեկ կրակոցով նշանակետին դիպչելու հավանականությունը հավասար է 0,8-ի։ Կատարվել է 9 կրակոց։ Գտնել նշանակետին դիպչելու ամենահավանական թիվը և 9 կրակոցից ամենահավանական թվի հանդես գալու հավանականությունը։
- **185.** Ինչքա՞ն բույսի սերմ է հարկավոր ցանել, որոնց ծնելիությունը կազմում է 70%, որպեսզի ծիլ չտվող սերմերի ամենահավանական թիվը լինի 60:
- **186.** Սափորից, որը պարունակում է 20 սպիտակ և 60 սև գնդակներ, հաջորդաբար հանում են 12 գնդակ, ընդ որում ամեն անգամ գնդակը հանելուց հետո կրկին վերադարձվում է սափորի մեջ։ Որոշել սպիտակ գնդակների երևումների ամենահավանական թիվը և այդ թվի հանդես գալու հավանականությունը։

ԲԱԺԻՆ 2. Պատահական մեծություններ

1. Տրված է դիսկրետ ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

ξ	3	4	5	6	7
p	p_1	0,15	p_3	0,25	0,35

Գտնել $p_1=p(\xi=3)$ և $p_3=p(\xi=5)$ հավանականությունները, եթե հայտնի է, որ p_3 -ը 4 անգամ մեծ է p_1 -ից։

2. Տրված է դիսկրետ ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

ξ	1	2	3	4	5
p	p_1	0,15	0,3	0,25	p_5

Գտնել $p_1=p(\xi=1)$ և $p_5=p(\xi=5)$ հավանականությունները, եթե հայտնի է, որ p_5 -ը 2 անգամ մեծ է p_1 -ից։

- **3.** Նետվում է երկու մետաղադրամ։ Գտնել ξ պատահական մեծություն` երկու մետաղադրամների վրա բացվող զինա-նշանների թվի, բաշխման օրենքը։
- **4.** Արկղում կա 10 դետալ, որոնցից 8-ը միօրինակ են։ Արկղից պատահականորեն հանվում է 2 դետալ։ Գտնել ξ պատահական մեծություն` հանված միօրինակ դետալների թվի, բաշխման օրենքը։

- **5.** Սափորում կա 7 գնդակ, որոնցից 4-ը կապույտ են։ Սափորից պատահականորեն հանում են 3 գնդակ։ Գտնել ξ պատահական մեծության` հանված կապույտ գնդակների թվի, բաշխման օրենքը։
- **6.** Տուփում կա 8 մատիտ, որոնցից 5-ը կարմիր են։ Տուփից պատահականորեն հանում են 3 մատիտ։ Գտնել ξ պատահական մեծության` հանված կարմիր մատիտների թվի, բաշխման օրենքը։
- 7. Երկու հրաձիգ կատարում են մեկական կրակոց միևնույն թիրախին։ Առաջին հրաձիգի համար թիրախին դիպչելու հավանականությունը հավասար է 0,5-ի, երկրորդ հրաձիգի համար` 0,4-ի։ Կազմել թիրախին դիպչելու թվի բաշխման օրենքը։
- 8. Ընտանիքում կա 5 երեխա։ Յամարելով, որ տղա և աղջիկ ծնվելու հավանականությունները նույնն են, կազմել տղաների թվի բաշխման օրենքը։
- 9. Որսորդը կրակում է որսին մինչև առաջին դիպչելը, բայց հասցնում է կրակել չորսից ոչ ավելի կրակոց։ Կազմել որսորդի կողմից կատարած կրակոցների թվի բաշխման օրենքը, եթե մեկ կրակոցով որսին դիպչելու հավանականությունը 0,7 է։
- 10. Մեկ կրակոցով թիրախին դիպչելու հավանականությունը 0,4 է։ Կազմել կրակոցների թվի բաշխման օրենքը, եթե այն կատարվում է մինչև առաջին անգամ թիրախին դիպչելը։

ξ	-2	0	1	3
p	0,1	0,5	0,3	0,1

Կազմել ξ^2 և 3ξ պատահական մեծությունների բաշխ-ման օրենքները։

12. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

ξ	-2	-1	0	1	2
p	0,1	0,2	0,4	0,1	0,2

Կազմել $\xi+\xi$ պատահական մեծության բաշխման օրենքը։

13. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

ξ	-4	-2	0	2	4
p	0,1	0,2	0,15	0,25	0,3

Գտնել ξ , 3ξ , $\frac{1}{2}\xi$ պատահական մեծությունների մաթեմատիկական սպասումները։

14. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

ξ	2	3	6
p	0,2	0,5	0,3

ξ	-2	-1	0	1	2	3
p	0,15	0,2	0,3	0,2	0,05	0,1

Կազմել ξ^2 պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը։

16. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

ξ	-1	0	1
p	0,2	0,3	0,5

Գտնել ξ^4 պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը։

17. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

ξ	2	4	6	8	10
p	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

18. Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան, եթե նրա բաշխման օրենքն ունի հետևյալ տեսքը`.

ξ	0	1	3	4
p	0,2	?	0,3	0,4

ξ	-0,1	0	0,1	0,4
p	0,3	0,15	0,3	0,25

Կազմել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

20. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

ξ	0	1	2	
p	0,3	0,5	0,2	

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

21. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

ξ	-2	-1	0	1	2
p	0,1	0,2	0,4	0,2	0,1

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

22. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

ξ	1	2	3	4	5
p	0,05	0,15	0,3	0,4	0,1

ξ	-1	0	1	
p	0,2	0,3	0,5	

- **24.** Տրված է ξ պատահական մեծության բոլոր հնարավոր արժեքները` $x_1=1$; $x_2=2$; $x_3=3$, ինչպես նաև $M(\xi)=2,3$, $M(\xi^2)=5,9$ մաթեմատիկական սպասումները։ Գտնել ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը։
- **25.** ξ պատահական մեծությունը կարող է ընդունել միայն երկու արժեք` x_1 և x_2 , ընդ որում $x_1 < x_2$ ։ Յայտնի է $p_1 = 0.5$ հավանականությունը, $M(\xi) = 3.5$ մաթեմատիկական սպասումը և $D(\xi) = 0.25$ դիսպերսիան։ Գտնել ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը։
- **26.** ξ պատահական մեծությունը ընդունում է 3 հնարավոր արժեքներ. $x_1=4$ -ը $p_1=0,5$ հավանականությամբ, $x_2=6$ -ը $p_2=0,3$ հավանականությամբ և x_3 -ը p_3 հավանականությամբ։ Գտնել x_3 -ը և p_3 -ը, գիտենալով, որ $M(\xi)=8$:

- **27.** Մետաղադրամը նետում են 4 անգամ։ Գտնել ξ պատահական մեծության` մետաղադրամի վրա բացվող զինանշանի թվի մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։
- **28.** Սետում են խաղոսկրը։ Գտնել ξ պատահական մեծության` խաղոսկրի վրա բացվող թվի մաթեմատիկական սպասումը։
- **29.** ξ դիսկրետ պատահական մեծությունը ընդունում է 3 հնարավոր արժեքմեր. $x_1=-1$, $x_2=0$, $x_3=1$: Յայտնի են նաև այդ մեծության և նրա քառակուսու մաթեմատիկական սպասումները` $M(\xi)=0,1$, $M(\xi^2)=0,9$: Գտնել x_1 , x_2 , x_3 արժեքներին համապատասխանող p_1 , p_2 , p_3 հավանականությունները:
- 30. Երկու խաղի մասնակից դնում են միևնույն խաղադրույքը և պայմանավորվում, ով շատ կհաղթի պայմանավորված թվով պարտիաները, կստանա ամբողջ խաղադրույքը։ Խնչ որ պատճառով խաղն ընհատվում է այն պահին, երբ առաջին խաղացողին մինչև հաղթանակը չէր բավականեցնում երկու պարտիա, իսկ երկրորդին` մեկ։ Խաղի մասնակիցները ինչպե՞ս պետք է իրար մեջ բաժանեն խաղադրույքը։
- **31.** Երկու մարդ` A և B, մասնակցում են խաղի հետևյալ պայմանով, A-ն խաղաթղթերի կապուկից, որը պարունակում է 36 խաղաթուղթ, հանում է մեկ պատահական խաղաթուղթ։ Եթե այդ խաղաթուղթը ստացվի պատկեր, շահում է 3 ռուբլի, իսկ եթե չստացվի, ապա կորցնում է 1 ռուբլի։ Որոշել A խաղացողի շահումի մաթեմատիկական սպասումը։

- 32. Վիճակախաղում խաղացվում է մոտոցիկլետ 25000 ռուբլի արժողությամբ, հեծանիվ 5000 ռուբլի արժողությամբ և ժամացույց 4000 ռուբլի արժողությամբ։ Գտնել մեկ վիճակախաղի տոմս ունեցողի շահումի մաթեմատիկական սպասումը, եթե այդ վիճակախաղի տոմսերի ընդհանուր թիվը հավասար է 1000-ի։
- 33. Վիճակախաղում շահումները բաշխված են հետևյալ կերպ. 1 շահում 1000 ռուբլի արժողությամբ, 10 շահում` յուրա-քանչյուրը 100 ռուբլի արժողությամբ և 100 շահում` յուրա-քանչյուրը 1 ռուբլի արժողությամբ։ Գտնել վիճակախաղի մեկ տոմս ունեցողի շահումի մաթեմատիկական սպասումը, եթե վիճակախաղի տոմսերի ընդհանուր թիվը հավասար է 1000-ի։
- 34. Երեք խաղոսկր գցելուց խաղացողը շահում է 1800 ռուբլի, եթե բոլոր խաղոսկրների վրա հայտնվում են 6 -ական միավորներ, 140 ռուբլի, եթե երկու խաղոսկրների վրա հայտնվում են 6 -ական միավորներ և 20 ռուբլի, եթե մեկ խաղոսկրի վրա հայտնվում է 6 միավոր։ Ինչպիսի՞ն պետք է լինի խաղին մասնակցելու համար խաղադրույքը, որպեսզի խաղը լինի առանց վնասի։
- **35.** 10 դետալների խմբաքանակում կա 3 ոչ միօրինակ դետալներ։ Պատահականորեն ընտրված է 2 դետալ։ Գտնել այդ ընտրվածների մեկ ոչ միօրինակ դետալների թվի մաթեմատիկական սպասումը։
- **36.** Սափորում կա 6 սպիտակ և 4 սև դետալներ։ Սափորից 5 անգամ իրար հետևից հանվում է գնդակ, ընդ որում ամեն անգամ գնդակը հանելուց հետո կրկին վերադարձվում է սափորի մեջ։ Գտնել հանված սպիտակ գնդակների թվի մաթեմատիկական սպասումը։

- **37.** Գցում են խաղոսկրը։ Գտնել նրա վրա բացվող միավորների թվի դիսպերսիան։
- **38.** Գցում են 4 խաղոսկր։ Գտնել այն միավորների թվի գումարի մաթեմատիկական սպասումը, որոնք կնկնեն բոլոր նիստերի վրա։
- **39.** 4 սպիտակ և 3 սև գնդակներ պարունակող սափորից հանում են մեկական գնդակ մինչև առաջին սպիտակ գնդակ հայտնվելը։ Գտնել հանված սև գնդակների թվի մաթեմատիկական սպասումը։
- **40.** Որսորդի մոտ կա 4 փամփուշտ։ Նա կրակում է նապաստակի վրա մինչև նապաստակին դիպչելը, կամ մինչև փամփուշտների վերջանալը։ Գտնել կատարված կրակոցների թվի մաթեմատիկական սպասումը, եթե մեկ կրակոցի ժամանակ նապաստակին դիպչելու հավանականությունը 0,25 է։
- **41.** Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f\left(x\right) = \begin{cases} 0, & \text{tpt} & x \le 0 \\ \frac{1}{2}\sin x, & \text{tpt} & 0 < x \le \pi \\ 0, & \text{tpt} & x > \pi \end{cases}$$

Գտնել
$$p\!\left(\frac{\pi}{4}\!\le\!\xi\!<\!\frac{\pi}{2}\right)$$
 հավանականությունը։

$$f\left(x\right) = \begin{cases} 0, & \text{liph} \quad x \le -\frac{\pi}{2} \\ \frac{1}{2}\cos x, & \text{liph} \quad -\frac{\pi}{2} < x \le \frac{\pi}{2} \\ 0, & \text{liph} \quad x > \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

Գտնել $p\left(\xi \leq \frac{\pi}{6}\right)$ հավանականությունը։

- **43.** $f(x) = \frac{A}{1+x^2}$ ֆունկցիան ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունն է։ Գտնել ա) A գործակիցը; բ) ξ պատահական մեծության բաշխման ֆունկցիան; գ) $p(0 < \xi < 5)$ հավանականությունը; դ) $p(\xi \le 3)$ հավանականությունը։
- **44.** $f(x) = \frac{2A}{e^x + e^{-x}}$ ֆունկցիան ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունն է։ Գտնել ա) A գործակիցը; բ) ξ պատահական մեծության բաշխման ֆունկցիան; գ) $p(0 < \xi < 2)$ հավանականությունը; դ) $p(\xi \le 1)$ հավանականությունը։

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{tpt } x < 0, \\ Axe^{-x}, & \text{tpt } x \ge 0 \end{cases}$$

Գտնել A գործակիցը, ինչպես նաև` $p(2 < \xi < 4)$ հավանականությունը:

46. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{tipt } x < 0 \\ A(3x - x^2), & \text{tipt } 0 \le x \le 3 \\ 0, & \text{tipt } a > 3 \end{cases}$$

Գտնել A գործակիցը, ինչպես նաև` $p(1<\xi<2)$ հավանականությունը։

- **47.** $f(x)=|x|e^{-x^2}$ ֆունկցիան ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունն է։ Գտնել $p(0<\xi<1)$ հավանականությունը։
- **48.** Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{thr} & x \le 0 \\ \frac{3x^2}{8}, & \text{thr} & 0 < x \le 2 \\ 0, & \text{thr} & x > 2 \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը։

$$F(x) = \begin{cases} 0, & \text{thp} & x \le 0 \\ x^2, & \text{thp} & 0 < x \le 1 \\ 1, & \text{thp} & x > 1 \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը։

50. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{thp} & x \le 0 \\ 3x^2, & \text{thp} & 0 < x \le 1 \\ 0, & \text{thp} & x > 1 \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը։

51. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման օրենքը.

$$F(x) = \begin{cases} 0, & \text{thr} & x \le 0 \\ \frac{x}{3}, & \text{thr} & 0 < x \le 3 \\ 1, & \text{thr} & x > 3 \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը։

$$F(x) = \begin{cases} 0, & \text{tpt} \quad x \le 0, \\ 1 - e^{-dx}, & \text{tpt} \quad x > 0 \ (d > 0): \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը։

53. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \frac{2}{\pi(1+x^2)}, \quad (-\infty < x < +\infty):$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը։

54. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{thr} & x \le 0 \\ 2x, & \text{thr} & 0 < x \le 1 \\ 0, & \text{thr} & x > 1 \end{cases}$$

55. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման ֆունկ-ցիան.

$$F(x) = \begin{cases} 0, & \text{thr} & x \le 0 \\ x^3, & \text{thr} & 0 < x \le 1 \\ 1, & \text{thr} & x > 1 \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

56. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{thr} \quad x \le 2 \\ 0.5, & \text{thr} \quad 2 < x \le 4 \\ 0, & \text{thr} \quad x > 4 \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

57. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման ֆունկ-ցիան.

$$F(x) = \begin{cases} 0, & \text{thr} \quad x \le -2\\ 0, 2 \cdot (x+2), & \text{thr} \quad -2 < x \le 3\\ 1, & \text{thr} \quad x > 3 \end{cases}$$

- **58.** ξ պատահական մեծությունը բաշխված է [0;2) միջակայքում $f(x)=1-\frac{x}{2}$ խտությամբ։ Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։
- **59.** Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{thp} & x \le 0 \\ 2x^2, & \text{thp} & 0 < x \le 1 \\ 0, & \text{thp} & x > 1 \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

60. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} x, & \text{thp} & 0 \le x < 1, \\ 2 - x, & \text{thp} & 1 \le x < 2 : \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

61. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման ֆունկ-ցիան.

$$F(x) = \begin{cases} 0 &, & \text{thr} & x \le 0 \\ 3x^2 + 2x, & \text{thr} & 0 < x \le \frac{1}{3} \\ 1 & \text{thr} & x > \frac{1}{3} \end{cases}$$

62. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման ֆունկ-ցիան.

$$F(x) = \begin{cases} 0, & \text{thr} & x \le -2\\ \frac{x}{4} + \frac{1}{2}, & \text{thr} & -2 < x \le 2\\ 1, & \text{thr} & x > 2 \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

63. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{c}{x}, & \text{tipt} \quad x \in [1; 2], \\ 0, & \text{tipt} \quad x \notin [2; 2]. \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

64. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{tpt} \quad x \le 0, \\ \frac{2}{25}x, & \text{tpt} \quad 0 < x \le 5, \\ 0, & \text{tpt} \quad x > 5 : \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{tpt} & -\infty < x \le 0, \\ \frac{x^2}{9}, & \text{tpt} & 0 \le x \le 3, \\ 0, & \text{tpt} & 3 < x < +\infty : \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

66. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման ֆունկցիան.

$$F(x) = \begin{cases} 0, & \text{tpt} & x \ge 0, \\ \frac{x}{4}, & \text{tpt} & 0 < x \le 4, \\ 1, & \text{tpt} & x > 4 : \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան

67. ξ պատահական մեծությունը բաշխված է հավասարաչափ։ Նրա խտությունը` f(x) = a, եթե $1 \le x \le 10$ և f(x) = 0, եթե x < 1 և x > 10։ Գտնել a գործակիցը, ինչպես նաև ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

$$f(x) = \begin{cases} e^x, & \text{tipt} \quad x \le 0, \\ 0, & \text{tipt} \quad x > 0 \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

69. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{tipt} & x < 0, \\ A(4x - x^3), & \text{tipt} & 0 < x \le 2, \\ 0, & \text{tipt} & x > 2 : \end{cases}$$

Գտնել A գործակիցը, ինչպես նաև ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

70. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{tpt} \quad x \le 0, \\ A\sin x, & \text{tpt} \quad 0 < x \le \pi, \\ 0, & \text{tpt} \quad x > \pi : \end{cases}$$

Գտնել A գործակիցը, ինչպես նաև ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։ **71.** Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման ֆունկցիան.

$$F(x) = \begin{cases} 1 - \frac{8}{x^2}, & \text{tipt} \quad x \ge 2, \\ 0, & \text{tipt} \quad x < 2 : \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

72. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{2a - x}{2a^2}, & \text{tipt} & 0 \le x \le 2a, \\ 0, & \text{tipt} & x < 0 & \text{l.} & x > 2a \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

73. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{2}{\pi} \cos^2 x, & \text{tipt} & -\frac{\pi}{2} < x < \frac{\pi}{2}, \\ 0, & \text{tipt} & |x| \ge \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{2l}, & \text{tipt} \quad |x - a| \le l, \\ 0, & \text{tipt} \quad |x - a| > l : \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

75. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\pi\sqrt{4-x^2}}, & \text{tpt} & |x| < 2, \\ 0, & \text{tpt} & |x| \ge 2: \end{cases}$$

Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

76. Տրված է ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունը.

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{tpt} & -\infty < x < 1, \\ \frac{A}{x^4}, & \text{tpt} & 1 \le x < +\infty : \end{cases}$$

Գտնել A գործակիցը, ինչպես նաև ξ պատահական մե- ծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան:

77. $f(x) = \frac{1}{2}e^{-|x|}$ ֆունկցիան ξ պատահական մեծության բաշխման խտությունն է։ Գտնել ξ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դիսպերսիան։

ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

ԲԱԺԻՆ 1

1.
$$\frac{a}{a+b}$$
: **2.** $\frac{1}{2}$: **3.** $\frac{13}{90}$: **4.** $\frac{3}{4}$: **5.** 0,096: **6.** $\frac{1}{90}$: **7.** 0,25: **8.** \geq 790:

9.
$$\frac{1}{15}$$
: **10.** w) $\frac{1}{18}$; p) $\frac{1}{18}$: **11.** w) $\frac{1}{6}$; p) $\frac{5}{6}$: **12.** $\frac{15}{91}$: **13.** w) $\frac{5}{6}$:

p)
$$\frac{1}{6}$$
: **14.** $\frac{5}{12}$: **15.** $\frac{12}{19}$: **16.** $\frac{499}{1998}$: **17.** $\frac{28}{57}$: **18.** w) ≈ 0.399 ;

p)
$$\approx 0,008$$
: **19.** 0,5: **20.** $\frac{3}{8}$: **21.** $\frac{2}{3}$: **22.** $\frac{67}{91}$: **23.** w) 0,6; p) 0,3;

գ)
$$0,9$$
 : **24.** $\frac{5}{6}$: **25.** Տարբեր գույնի։ **26.** Նույն գույնի։ **27.** Այդ պատահականությունների հավանականությունները նույնն են։ **28.** Տարբեր գույնի, եթե $(a-b)^2 < a+b$; նույն գույնի, եթե $(a-b)^2 > a+b$; պատահարների հավանականություն-ները նույնն են, եթե $(a-b)^2 = a+b$: **29.** $0,5$: **30.** $\frac{231}{646}$: **31.**

w)
$$\frac{3}{7}$$
; p) $\frac{1}{2}$: **32.** $\frac{125}{512}$: **33.** $\frac{1}{2}$: **34.** w) 0,6; p) 0,6; q) 0,3:

35.
$$\frac{1}{7}$$
: **36.** $\frac{1}{15}$: **37.** $\frac{1}{42}$: **38.** $\frac{3}{28}$: **39.** $\frac{80}{153}$: **40.** $\frac{4}{7}$: **41.** $\frac{4}{7}$:

42.
$$\approx 0.107$$
: **43.** ≈ 0.536 : **44.** $\frac{109}{120}$: **45.** $\frac{5}{28}$: **46.** w) 0.125 ;

p) 0,25: **47.** 0,6: **48.**
$$\frac{11}{36}$$
: **49.** $\frac{15}{16}$: **50.** $\approx 0,302$: **51.** 0,385:

52.
$$\approx 0.43$$
: **53.** ≈ 0.0269 : **54.** ≈ 0.0029 : **55.** ≈ 0.106 : **56.**

$$\frac{57}{115}$$
: **57.** $\approx 0,337$: **58.** $\approx 0,692$: **59.** w) $\frac{1}{4}$; p) $\frac{1}{2}$; q) $\frac{1}{24}$: **60.**

$$\frac{35!}{39!}$$
: 61. $\frac{1}{40}$: 62. 0,2: 63. 0,99: 64. $\frac{5}{1764}$: 65. $\approx 0,354$: 66.

u) 0,42; p) 0,46: **67.**
$$\frac{49}{256}$$
: **68.** 0,504: **69.** $\frac{1}{3}$: **70.** u) $\frac{1}{9}$;

p)
$$\frac{11}{18}$$
: **71.** $\frac{1}{22}$: **72.** ≈ 0.0336 : **73.** ≈ 0.00032 : **74.** w) ≈ 0.3164 ;

p)
$$\approx 0.6836$$
: **75.** ≈ 0.1074 : **76.** $n \ge \lg 0.25$: $\lg 0.95$: **77.** 0.42 :

83.
$$\omega$$
) ≈ 0.876 ; p) ≈ 0.008 : **84.** 0.47 : **85.** ω) 0.54 ; p) 0.955 :

86. 0,388: **87.** 0,95: **88.**
$$\frac{3}{8}$$
: **89.** $\frac{10!}{10^{10}} \approx 0,003$: **90.** $\approx 0,514$:

91.
$$\approx 0.39$$
: **92.** ≈ 0.344 : **93.** ≈ 0.38 : **94.** w) ≈ 0.00006 ;

p)
$$0.463$$
; q) 0.537 : **95.** w) ≈ 0.198 ; p) ≈ 0.802 : **96.** w) 0.188 ;

p) 0,452; q) 0,366: **97.**
$$\frac{2}{15}$$
: **98.** $\frac{7}{45}$: **99.** $\frac{1}{9}$: **100.** $\frac{1}{9}$: **101.** $\frac{9}{17}$:

102.
$$\approx 0.418$$
: **103.** w) 0.8 ; p) 0.16 ; q) 0.032 ; η) 0.0008 :

104. w)
$$\frac{12}{17}$$
; p) $\frac{1}{34}$: **105.** $1-\frac{2R}{a}$: **106.** $\frac{2}{\pi}$: **107.** $\frac{3\sqrt{3}}{4\pi}$:

108. 0,25: **109.**
$$\approx 0,2$$
: **110.** $\frac{1+3\ln 2}{8}$: **111.** 0,467: **112.** $\frac{1}{3}$:

113. 0,3: **114.** 0,3: **115.** 0,75: **116.** 0,75: **117.** 0,5: **118.**
$$\frac{1}{4}$$
:

119.
$$\frac{1}{4}$$
: **120.** $\frac{13}{24}$: **121.** $\frac{1}{4}$: **122.** $\frac{7}{16}$: **123.** $\frac{5}{8}$: **124.** $\frac{n+2}{2(n+1)}$:

125.
$$\frac{5}{12}$$
: **126.** $\frac{53}{160}$: **127.** $\frac{31}{45}$: **128.** 0,292 : **129.** w) $\frac{1}{3}$; p) $\frac{1}{3}$:

130.
$$\frac{3}{10}$$
: **131.** $\frac{13}{132}$: **132.** 0,86: **133.** $\frac{2}{9}$: **134.** $\frac{23}{110}$:

135. 0,7565: **136.** 0,002: **137.** 0,0018: **138.** 0,5: **139.**
$$\frac{13}{24}$$
:

140.
$$\frac{11}{18}$$
: **141.** 0,4: **142.** $\frac{11}{40}$: **143.** 0,089: **144.** $\frac{196}{675}$: **145.** $\frac{2}{3}$:

146.
$$\approx 0,486$$
։ **147.** Առանց օպտիկական նշանառության։

148.
$$\frac{3}{7}$$
: **149.** $\frac{3}{4}$: **150.** ≈ 0.3 : **151.** $\frac{5}{12}$: **152.** ≈ 0.083 : **153.** $\frac{1}{28}$:

154.
$$\frac{2}{25}$$
: **155.** 0,314: **156.** w) $\approx 0,58$; p) $\approx 0,002$: **157.** w) $\frac{9}{16}$;

p)
$$\frac{1}{21}$$
: 158. $\frac{2}{3}$: 159. $\frac{2}{5}$: 160. $\frac{73}{117}$: 161. $\approx 0,477$: 162. $\approx 0,044$:

μωη 4-hg: **165.** ω)
$$\frac{3}{16}$$
; p) $\frac{3}{16}$: **166.** $\frac{4}{9}$: **167.** ≅ 0,021:

168. w)
$$1-p^{10}$$
; p) $10p^{9}(1-p)$; q) $45p^{8}(1-p)^{2}$: **169.** $\frac{9}{144}$:

170.
$$\frac{8}{27}$$
: **171.** 0,205: **172.** ≈ 0.89 : **173.** w) $C_4^3 \cdot 0.9^2 \cdot 0.1 = 0.2916$ p) 0,9477: **174.** w) ≈ 0.2334 ; p) 0,3827: **175.** ≈ 0.9017 :

176. ω) 0,65536; p) 0,606784: **177**. 0,254: **178**. 0,1792:

179. $\frac{27}{128}$: **180.** $\frac{5}{16}$: **181.** 2 : **182.** 2 \(\mathbf{u} \) 3 : **183.** 17 : **184.** 7 \(\mathbf{u} \) 8;

 $p_1 = p_2 \approx 0.302$: 185. 199; 200; 201; 202: 186. 3; $p \approx 0.264$:

ԲԱԺԻՆ 2

1. $p_1 = 0.05$; $p_3 = 0.2$: **2.** $p_1 = 0.1$; $p_5 = 0.2$:

3

)				
	ξ	0	1	2
	p	0,25	0,5	0,25

•	•			
	ξ	0	1	2
	p	$\frac{1}{45}$	$\frac{16}{45}$	$\frac{28}{45}$

5.

ξ	0	1	2	3
p	$\frac{1}{35}$	$\frac{12}{35}$	$\frac{18}{35}$	$\frac{4}{35}$

6.

ξ	0	1	2	3
p	$\frac{1}{56}$	15 56	$\frac{15}{28}$	$\frac{5}{28}$

7

ξ	0	1	2
p	0,3	0,5	0,2

8

•	<i>-</i>						
	ξ	0	1	2	3	4	3
	p	0,03125	0,15625	0,3125	0,3125	0,15625	0,03125

9.

_	•					
	ξ	1	2	3	4	
	p	0,7	0,21	0,063	0,027	

10.

• •	•						
		1	2	3	• • •	n	•••
ſ	p	0,4	0,6.0,4	$0,6^2 \cdot 0,4$	• • •	$0,6^{n-1}\cdot 0,4$	•••

11.

ξ^2	0	1	4	9	
p	0,5	0,3	0,1	0,1	

3ξ	-6	0	3	9	
p	0,1	0,5	0,3	0,1	

12.

-										
Ī	$\xi + \xi$	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
Ī	p	0,01	0,04	0,12	0,18	0,24	0,16	0,17	0,04	0,04

13.
$$M(\xi) = 0.9$$
; $M(3\xi) = 2.7$; $M(\frac{1}{2}\xi) = 0.45$: **14.** $M(\xi) = 3.5$;

$$D(\xi) = 3.25 : 15. \ M(\xi^2) = 2.1 : 16. \ M(\xi^4) = 0.7 : 17. \ M(\xi) = 6;$$

 $D(\xi) = 9 : 18. \ M(\xi) = 2.6; \ D(\xi) = 3.44 : 19. \ M(\xi) = 0.1;$
 $D(\xi) = 0.036 : 20. \ M(\xi) = 0.9; \ D(\xi) = 0.49 : 21. \ M(\xi) = 0;$
 $D(\xi) = 1.2 : 22. \ M(\xi) = 3.35; \ D(\xi) = 1.0275 : 23. \ M(\xi^2) = 0.7;$
 $D(\xi^2) = 0.21 :$

24

<u> </u>						
	ξ	1	2	3		
	p	0,2	0,3	0,5		

25.

μζ	3	4
p	0,5	0,5

26.
$$x_3 = 21$$
; $p_3 = 0.2$: **27.** $M(\xi) = 2$; $D(\xi) = 1$: **28.** $M(\xi) = 0$

= 3,5 : **29.**
$$p_1 = 0,4$$
; $p_2 = 0,1$; $p_3 = 0,5$: **30.** 1 : 3 : **31.** $\frac{1}{3}$:

32. 34 ռուբլի: **33.** 2,1 ռուբլի: **34.** 25 ռուբլի: **35.**
$$\frac{3}{5}$$
: **36.** 3:

37.
$$\frac{35}{12}$$
: **38.** 14 : **39.** $\frac{3}{5}$: **40.** $2,734$: **41.** $\frac{\sqrt{2}}{4}$: **42.** $\frac{3}{4}$: **43.** w) $\frac{1}{\pi}$;

p)
$$F(x) = \frac{1}{2} + \frac{1}{\pi} arctgx$$
; q) $\frac{1}{\pi} arctg5$; n) $\frac{1}{2} + \frac{1}{\pi} arctg3$:
44. w) $A = \frac{1}{\pi}$; p) $F(x) = \frac{2}{\pi} arctge^x$; q) $\frac{2}{\pi} \left(arctge^2 - \frac{\pi}{4} \right)$;

η)
$$\frac{2}{\pi} arctge$$
: **45.** $A = 1$; $p(2 < \xi < 4) = \frac{3e^2 - 5}{e^4}$: **46.** $A = \frac{2}{9}$;

$$p(1 < \xi < 2) = \frac{13}{27}$$
: 47. $\frac{e-1}{2e}$: 48. 1,5: 49. $\frac{2}{3}$: 50. 0,75:

51. 4,5: 52.
$$\frac{1}{\alpha^2}$$
: 53. 0: 54. $M(\xi) = \frac{2}{3}$; $D(\xi) = \frac{1}{18}$: 55. $M(\xi) = \frac{3}{4}$; $D(\xi) = \frac{3}{80}$: 56. $M(\xi) = 3$; $D(\xi) = \frac{1}{3}$:

57.
$$M(\xi) = 0.5$$
; $D(\xi) \approx 2.083$: 58. $M(\xi) = \frac{2}{3}$; $D(\xi) = \frac{2}{9}$:

59.
$$M(\xi) = 0.3$$
, $D(\xi) \approx 2.083$. **50.** $M(\xi) = \frac{1}{3}$, $D(\xi) = \frac{1}{9}$.
59. $M(\xi) = \frac{1}{2}$; $D(\xi) = \frac{3}{20}$: **60.** $M(\xi) = 1$; $D(\xi) = \frac{1}{6}$:

61.
$$M(\xi) = \frac{5}{27}$$
; $D(\xi) = \frac{113}{243}$: 62. $M(\xi) = 0$; $D(\xi) = \frac{4}{3}$:

63.
$$C = \frac{1}{\ln 2}$$
; $M(\xi) = \frac{1}{\ln 2}$; $D(\xi) = \frac{3\ln 2 - 2}{\ln^2 2}$: **64.** $M(\xi) = \frac{10}{3}$;

$$D(\xi) = \frac{25}{18} : \mathbf{65}. \ M(\xi) = 2,25 ; \ D(\xi) = 0,3375 : \mathbf{66}. \ M(\xi) = 2 ;$$

$$D(\xi) = \frac{4}{3} : \mathbf{67}. \ a = \frac{1}{9} ; \ M(\xi) = 5,5 ; \ D(\xi) = 6,75 : \mathbf{68}.$$

$$M(\xi) = -1 ; \ D(\xi) = 1 : \mathbf{69}. \ A = \frac{1}{4} ; \ M(\xi) = \frac{16}{15} ; \ D(\xi) = \frac{44}{225} :$$

$$\mathbf{70}. \ A = \frac{1}{2} ; \ M(\xi) = \frac{\pi}{2} ; \ D(\xi) = \frac{\pi^2}{4} - 2 : \mathbf{71}. \ M(\xi) = 3 ;$$

$$D(\xi) = \frac{3\sqrt{3}}{2} : \mathbf{72}. \ M(\xi) = \frac{2}{3} a ; \ D(\xi) = \frac{2}{9} a^2 : \mathbf{73}. \ M(\xi) = 0 ;$$

$$D(\xi) = \frac{\pi^2}{12} - \frac{1}{2\pi} : \mathbf{74}. \ M(\xi) = a ; \ D(\xi) = \frac{l^3}{3} : \mathbf{75}. \ M(\xi) = 0 ;$$

$$D(\xi) = 2 : \mathbf{76}. \ A = 3 ; \ M(\xi) = 1,5 ; \ D(\xi) = 0,75 :$$

$$\mathbf{77}. \ M(\xi) = 0 ; \ D(\xi) = 2 :$$

Վանիկ Սուրենի Ձաքարյան Յովհաննես Մելքոնի Խոսրովյան

ՉԱՎԱՆԱԿԱՆՈԻԹՅՈԻՆՆԵՐԻ ՏԵՍՈԻԹՅՈԻՆ

Խնդիրների շտեմարան

խմբագիր` **Ն.Ա. Խաչատրյան**

Ստորագրված է տպագրության` 26.08.2014 Թուղթը` «օֆսեթ»: Տպագրությունը` ռիզո։ Ֆորմատ` (60×84) 1/16։ Շարվածքը` համակարգչային։ Տառատեսակը` Arial Armenian։ 4 տպ. մամ.։ Պատվեր` 311: Տպաքանակ` 200

Հայաստանի Պետական Ճարտարագիտական Համալսարանի տպարան Երևան, Տերյան 105 Հեռ.՝ 52-03-56 The Printing-house of State Engineering University of Armenia (Politechnic) 105 Teryan str. Yrevan Tel. 52-03-56